

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İŞK/21
2004 S. İİK/67

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/3120
Karar No. 2025/5012
Tarihi: 16.06.2025

- İCRA İNKAR TAZMİNATI
- ÜCRETİN EMSAL İŞÇİ ÜCRETİNE GÖRE BELİRLENDİĞİ DURUMDA ALACAĞIN LİKİT OLDUĞUNDAN SÖZ EDİLEMeyeCEĞİ
- ALACAĞI UYGULANACAK FAİZİN BELİRLENMESİ YÖNTEMİ
- FAİZİN HAKKIN DOĞUM TARİHİNDEN İTİBAREN BİRER YILLIK DEVRELER HALİNDE BANKALARCA MEVDUATA FİİLEN UYGULANAN YASAL EN YÜKSEK MEVDUAT FAİZ ORANININ TARAFLARCA BELİRLENEREK BİLDİRİLEN BANKALARDAN SORULARAK UYGULANACAĞI

ÖZETİ davacının fesih tarihindeki ücreti tartışmalı olup emsal işçilere yapılan artış oranları da sabit bir oran olmadığından hangisinin davacı ile emsal kabul edileceği, hangi artış oranının Mahkeme tarafından kabul göreceği davalı tarafından bilinebilir durumda değildir. Nitekim davacı tarafça Gemlik İcra Müdürlüğünün 2024/519 Esas sayılı takip dosyası ile net 131.155,89 TL ihbar tazminatı talep edilmiş iken, İlk Derece Mahkemesince hükme esas alınan raporda davacının net 118.925,51 TL ihbar tazminatına hak kazandığı belirtilmiş olup Mahkemece de takibin raporda belirtilen miktar üzerinden devamına karar verilmiştir. Dolayısıyla takibe konu alacak likit olmadığından icra inkar tazminatı talebinin şartları oluşmadığından reddi gerekirken kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

(...)

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 20.09.2006 tarihli ve 2006/12-594 Esas, 2006/534 Karar sayılı kararında da vurgulandığı üzere, ülkenin ekonomik gerekleri ve faize

ilişkin tüm yasal düzenlemeler göz önüne alındığında; hükmedilen alacağa uygulanacak faizin belirlenmesinde kural olarak "hakkın doğum tarihinden itibaren birer yıllık devreler halinde bankalarca mevduata fiilen uygulanan yasal en yüksek mevduat faiz oranının taraflarca belirlenerek bildirilen bankalardan sorulması" yöntemi kabul edilmektedir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı işverene ait işyerinde 01.07.2004-24.10.2022 tarihleri arasında çalıştığını, iş sözleşmesinin işverence feshi üzerine açılan işe iade davasının istinaf incelemesinden geçerek kesinleştiğini, süresi içerisinde işe başlamak için başvuruda bulunulmasına rağmen işverence işe başlatılmadığını, herhangi bir ödeme de yapılmadığını, bunun üzerine taraflarınca Gemlik İcra Müdürlüğünün 2024/519 Esas sayılı takip dosyasıyla işveren aleyhine hak kazanılan işçilik alacaklarının ve fer'ilerinin tahsili için icra takibi başlatıldığını, davalı işverence takibe haksız şekilde süreci uzatmak amacıyla itiraz edildiğini ve icra müdürlüğünce takibin durmasına karar verildiğini, yapılan itirazların haksız ve kötüniyetli olduğunu, söz konusu borcun davalılarca ödenmediği de sabit olduğundan davalılarca icra takibine yapılan haksız itirazın iptaline ve takibin devamına, takip konusu alacaklar likit olduğundan davalı aleyhine %20'den az olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacı tarafın ödeme emrinde belirttiği tüm kalemlere ve hesaplama şekillerine, işletilen faiz oranlarına ve faize ayrı ayrı itiraz ettiklerini, iş sözleşmesi haklı nedenle feshedildiğinden işe iadenin koşullarının oluşmadığını, icra emrinde belirtilen ve müvekkili Şirketten talep edilen kalemlerindeki hesaplama yönteminin denetime elverişli olmadığını, işe iadeyle ilişkin Mahkeme kararında yer alan iş güvencesi sebebiyle doğduğu iddia edilen alacakların nete çevirme işleminin hatalı olduğunu, kıdem ve ihbar tazminatına ilişkin alacakların da bilirkişi marifetiyle hesaplanması gerektiğini, zira emsal işçilere yapılan artış oranları da sabit bir oran olmadığından hangisinin davacı ile emsal kabul edileceği, hangi artış oranının Mahkeme tarafından kabul göreceği taraflarınca bilinmediğinden alacakların likit alacak olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığını, bu sebeple icra inkar tazminatı talebinin de reddi gerektiğini ileri sürerek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Bursa 16. İş Mahkemesinin 31.10.2023 tarihli ve 2022/413 Esas, 2023/300 Karar sayılı kararı ile davalı tarafça yapılan feshin geçersizliğine ve davacının işe iadesine, davacının yasal süre içerisinde başvurusuna rağmen davalı işverence yasal süre içerisinde işe başlatmaması hâlinde ödenmesi gereken işe başlatmama tazminatının davacının 6 aylık ücret tutarı olan brüt 136.500,00 TL tutarında belirlenmesine, davacı işçinin işe iadesi için işverene süresi içinde

müracaatı hâlinde hak ve kazanılacak olan ve kararın kesinleşmesine kadar olmak üzere en çok 4 aya kadar ücret ve diğer hakları toplamı brüt 94.173,60 TL'nin davalıdan alınması gerektiği tespitine karar verilmiş olup söz konusu kararın istinaf incelemesinden geçerek kesinleştiği, davacı tarafça Gemlik İcra Müdürlüğü 2024/519 Esas sayılı takip dosyası ile 05.04.2024 tarihinde davalı borçlu aleyhine 648.559,20 TL tutarında net kıdem tazminatı, net 131.155,89 TL tutarında ihbar tazminatı, net 62.316,40 TL tutarında boşta geçen süre ücreti, net 135.464,00 TL tutarında işe başlatmama tazminatı ve net 16.439,00 TL işlemiş faiz alacağı olmak üzere toplam 993.934,49 TL alacağın tahsili amacıyla takip başlatıldığı, davalı borçlunun itirazı üzerine takibin durmasına karar verildiği; davacının kesinleşen işe iade kararı sonrasında davacı tarafın süresi içerisinde işverene başvurduğu ve işe başlatılmadığı hususunun ihtilafsız olduğu, buna göre davacının takip konusu alacaklara hak kazandığı; davacının işe iade talebinin davalı tarafa tebliğ edildiği 21.02.2024 tarihinden itibaren işe başlatılması için geçerli olan bir aylık sürenin sonu olan 21.03.2024 tarihinin iş sözleşmesinin feshi tarihi olarak tespit edildiği, dosya kapsamına ibraz edilen emsal ücret bordroları incelendiğinde, davacının işe giriş tarihi veya yakın dönemde işe başlamış emsal işçi dosya kapsamında bulunmadığından davacının maliyet ve bütçe planlama bölümünde çalışması nedeniyle en yakın pozisyon malî işler departmanında şef olarak çalışan A.D'nin emsal işçi olarak kabul edilmesi gerektiği, hükme esas alınan bilirkişi raporunda yapılan hesaplamalar dikkate alındığında davacının takibinde kısmen haklı olduğunun anlaşıldığı; ayrıca icra takibi ile talep edilen alacakların davalı tarafından belirlenebilir olması nedeniyle davacı lehine icra ve inkar tazminatına karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile İlk Derece Mahkemesince, iş sözleşmesinin işveren tarafından feshi nedeniyle davacının kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, işe başlatmama tazminatı ile boşta geçen süre ücret alacağına hak kazandığı, buna göre itirazın iptali ile takibin devamına dair verilen kararın yerinde olduğu, İlk Derece Mahkemesinin vakia ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Takibe konu alacakların varlığı kabul edilmemekle beraber alacak kalemlerinin hesaplanması ve miktarı bakımından uyumsuzluğun çözümünün yargılamayı gerektirmesi nedeniyle ortada likit bir alacağın varlığından söz edilemeyeceğinden icra inkar tazminatı talebinin reddi gerektiğini,

2. Davacının iş sözleşmesinin haklı nedenle feshedildiğini, dolayısıyla davacının talep konusu alacaklara hak kazanmadığını,

3. Bilirkişi raporuna itiraz dilekçesinde belirtildiği üzere alacaklara uygulanan faiz oranlarının denetime elverişli olmadığını, en yüksek mevduat faizi %70 oranında kabul edilmiş ise de Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2017/8-1675 Esas, 2021/528 Karar sayılı kararında belirtildiği üzere söz konusu oranın fiilen uygulanıp uygulanmadığı hususunun en az üç özel bankadan sorulmak suretiyle netleştirilmesi gerektiğini, bu sebeple işlemiş faiz

alacağı hesabına da itiraz ettiklerini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacının takibe konu kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, boşta geçen süre ücreti ve diğer haklar ile işe başlatmama tazminatına hak kazanıp kazanmadığı, alacakların likit olup olmadığı ve buna bağlı olarak davalı aleyhine icra inkar tazminatına hükmedilip hükmedilmeyeceği ve alacaklara uygulanan faizin oranına ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 67/2 hükmü şöyledir:

"Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükümlenen şeyin tahammülüne göre, red veya hükümlenen meblağın yüzde yirmisinden aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir."

İtirazın iptali davasında borçlunun haksızlığına karar verilmesi hâlinde ve alacaklının talep etmiş olması şartıyla, borç miktarının Kanunda gösterilen orandan az olmamak kaydıyla icra inkar tazminatına hükmedilir. İcra inkar tazminatına karar verilebilmesi için alacağın belirli ya da belirlenebilir olması gerekir. Ancak, hak tartışmalı ise icra inkar tazminatına hükmedilemez. Alacağın likit olması şartıyla itirazın iptali davası sonunda borçlunun itirazının kısmen kabulü hâlinde dahi, kabul edilen kısım bakımından icra inkar tazminatına hükmedilmelidir. İcra inkar tazminatı, asıl alacak bakımından söz konusu olur. İşlemiş faiz isteği yönünden icra inkar tazminatına hükmedilmesi mümkün değildir.

Likit bir alacaktan söz edilebilmesi için ya alacağın gerçek miktarının belli ve sabit olması ya da borçlusu tarafından belirlenebilmesi için bütün unsurların bilinmesi veya bilinmesinin gerekmekte olması; böylece, borçlunun borç tutarını tahkik ve tayin etmesinin mümkün bulunması; başka bir ifadeyle, borçlunun yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda olması gerekir. Bu koşullar yoksa, likit bir alacaktan söz edilemez.

Şayet alacak tartışmalı ve yargılamayı gerektiriyorsa likit olduğundan söz edilemez.

Somut olayda, İlk Derece Mahkemesince itirazın iptali davasına konu alacakların davalı tarafından belirlenebilir olması nedeniyle likit olduğu gerekçesiyle davacı lehine icra ve inkar tazminatına hükmedilmiştir. Ancak yukarıda İlk Derece Mahkemesi karar içeriğinde de ifade edildiği üzere davacının işe iade talebinin davalı tarafa tebliğ edildiği 21.02.2024 tarihinden itibaren işe başlatılması için geçerli olan bir aylık sürenin sonu olan 21.03.2024 tarihinin iş sözleşmesinin feshi tarihi olarak tespit edildiği, davacının bu tarihteki ücretinin Mahkemeye sunulan emsal işçi bordroları değerlendirilmek suretiyle belirlendiği anlaşılmaktadır. Hükme esas alınan bilirkişi raporu da incelendiğinde, emsal olduğu ileri sürülen 8 işçiye ilişkin bordrolar tek tek değerlendirilmiş olup yapılan yargılama neticesinde davacının maliyet ve bütçe planlama bölümünde çalışması nedeniyle en yakın pozisyon mali işler departmanında şef olarak çalışan A.D'nin emsal işçi olarak kabul edilmesi gerektiği tespitine yer verilmiştir.

Davalı vekilinin cevap dilekçesinde de belirttiği üzere, davacının fesih tarihindeki ücreti tartışmalı olup emsal işçilere yapılan artış oranları da sabit bir oran olmadığından hangisinin davacı ile emsal kabul edileceği, hangi artış oranının Mahkeme tarafından kabul

göreceği davalı tarafından bilinebilir durumda değildir. Nitekim davacı tarafça Gemlik İcra Müdürlüğünün 2024/519 Esas sayılı takip dosyası ile net 131.155,89 TL ihbar tazminatı talep edilmiş iken, İlk Derece Mahkemesince hükme esas alınan raporda davacının net 118.925,51 TL ihbar tazminatına hak kazandığı belirtilmiş olup Mahkemece de takibin raporda belirtilen miktar üzerinden devamına karar verilmiştir. Dolayısıyla takibe konu alacak likit olmadığından icra inkar tazminatı talebinin şartları oluşmadığından reddi gerekirken kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

3. Diğer yandan, davacı tarafça Gemlik İcra Müdürlüğü 2024/519 Esas sayılı takip dosyası ile net 16.439,00 TL işlemiş faiz alacağı talep edilmiş olup İlk Derece Mahkemesince hükme esas alınan bilirkişi raporunda, alacaklara temerrüt tarihlerinden takip tarihi olan 05.04.2024 tarihine kadar işlemiş faiz oranları açıkça yazılmadığı gibi hesaplanan UYAP Avukat Portal üzerinden yapıldığı ifade edilmiştir. Rapor bu hâliyle denetime elverişli değildir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 20.09.2006 tarihli ve 2006/12-594 Esas, 2006/534 Karar sayılı kararında da vurgulandığı üzere, ülkenin ekonomik gerekleri ve faize ilişkin tüm yasal düzenlemeler göz önüne alındığında; hükmedilen alacağa uygulanacak faizin belirlenmesinde kural olarak "hakkın doğum tarihinden itibaren birer yıllık devreler halinde bankalarca mevduata fiilen uygulanan yasal en yüksek mevduat faiz oranının taraflarca belirlenerek bildirilen bankalardan sorulması" yöntemi kabul edilmektedir.

Şu hâlde Mahkemece işlemiş faiz alacağının hesabı için yapılacak iş; taraflarca bildirilen bankalardan fiilî uygulamaları gösteren faiz oranları sorularak dosya içine konulduktan sonra alacak kalemlerinin net miktarı bulunup dayanak ilâmda en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte tahsiline hükmedilen alacaklar için bildirilen banka faizleri, diğer kalemler için yasal faizler uygulanarak Yargıtay denetimine elverişli şekilde rapor hazırlanması için konusunda uzman bir bilirkişiye başvurularak sonucuna göre bir karar verilmesidir. Denetime elverişli olmayan rapor esas alınmak suretiyle işlemiş faiz alacağının belirlenmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,
Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,
Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,
16.06.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.